

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 232.435 van 6 oktober 2015
in de zaak A. 214.509/X-16.101.**

In zake : Luc DE RO
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Nathalie Jonckheere en Sarah Jacobs
 kantoor houdend te 2018 Antwerpen
 Mechelsesteenweg 64/B101
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de GEMEENTE GOOIK
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaten Dirk Lindemans en Bert Van Herreweghe
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Keizerslaan 3
 bij wie woonplaats wordt gekozen
2. de PROVINCIE VLAAMS-BRABANT
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Michel van Dievoet
 kantoor houdend te 1000 Brussel
 Wolstraat 56
 bij wie woonplaats wordt gekozen

Tussenkomende partij :

de NV AQUAFIN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Erika Rentmeesters
kantoor houdend te 9100 Sint-Niklaas
Vijfstraten 57
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 12 juni 2015, strekt tot de schorsing
van de tenuitvoerlegging van :

- “1.) Het besluit van de Gemeenteraad van de Gemeente Gooik dd. 24 juni 2014 houdende definitieve vaststelling van het Gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan RWZI Gooik-Letterbeek. [...]
- 2.) Het besluit van de Deputatie van de Provincie Vlaams-Brabant dd. 21 augustus 2014 houdende goedkeuring van het gemeentelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan RWZI Gooik-Letterbeek, zoals definitief vastgesteld door de Gemeenteraad van de Gemeente Gooik bij besluit dd. 24 juni 2014, bestaande uit een toelichtingsnota, het grafisch plan en de stedenbouwkundige voorschriften. [...]”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partijen hebben een nota ingediend.

Auditeur An Van den broeck heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 25 september 2015.

Staatsraad Stephan De Taeye heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Nathalie Jonckheere, die verschijnt voor de verzoekende partij, advocaat Kurt Stas, die *loco* advocaten Dirk Lindemans en Bert Van Herreweghe verschijnt voor de eerste verwerende partij, advocaat Filip van Dievoet, die *loco* advocaat Michel van Dievoet verschijnt voor de tweede verwerende partij, en advocaat Erika Rentmeesters, die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Auditeur An Van den broeck heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Tussenkoms

3. Met een op 1 juli 2015 ter post aangetekend verzoekschrift vraagt de nv Aquafin om in het geding te mogen tussenkomen.

Aangezien de belangen van de nv Aquafin betrokken zijn, is er grond om dat verzoek in te willigen.

IV. Feiten

4.1. Het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van de gemeente Gooik stelt in het richtinggevend gedeelte wat volgt:

“Waterkwaliteit - waterzuivering

In de gemeente worden een aantal plaatsen voorzien voor waterzuivering die qua omvang overeenstemmen met de vastgelegde kernhiërarchie: RWZI (rioolwaterzuiveringsinstallatie) voor kernen (Aquafin), KWZI (kleinschalige waterzuiveringsinstallatie) op niveau van de linten en korrels, gescheiden rioleringsstelsel bij aanleg van nieuwe wegen, IBA (individuele voorbehandelingsinstallatie voor afvalwater) bij stedenbouwkundige vergunningen.

Prioritair wordt gezocht naar een locatie voor een RWZI in de Molenbeekvallei. De afweging en de concrete locatiekeuze voor deze RWZI met de daarbij horende ruimtelijke onderbouwing dient uitgewerkt te worden in een RUP.”

4.2. Tijdens het vooronderzoek naar een geschikte locatiekeuze voor een rioolwaterzuiveringsinstallatie (hierna: RWZI) worden talrijke scenario's (in totaal 9 locatiekeuzes) geselecteerd en ten opzichte van elkaar afgewogen. De scenarioanalyse selecteert aanvankelijk vier mogelijke inplantingsplaatsen: locatie 1 op de linkeroever van de Molenbeek, ten westen van de Kindekensstraat; locatie 2 op de rechteroever van de Molenbeek, ten westen van de Kindekensstraat; locatie 3 op de rechteroever van de Molenbeek, ten oosten van de Kindekensstraat en locatie 4 op de linkeroever van de Molenbeek, ten oosten van de Letterbeekstraat.

4.3. Op basis van technische en hydraulische selectiecriteria stelt Aquafin locatie 4 voor als de meest geschikte inplantingsplaats voor de geplande RWZI. Zowel de provinciale technische dienst Waterlopen als het agentschap Ruimtelijke Ordening Vlaams-Brabant hebben een lichte voorkeur voor locatie 1, maar gaan mits bepaalde voorwaarden akkoord met locatie 4. Het agentschap Natuur en Bos en de gemeente Gooik hebben een voorkeur voor locatie 4. Ook het bekkensecretariaat van het Denderbekken adviseert gunstig voor deze locatiekeuze.

4.4. Op 21 februari 2007 wordt een informatievergadering met de buurtbewoners betreffende de inplanting van de RWZI Gooik-Letterbeek gehouden, tijdens dewelke de buurtbewoners de vraag stellen of een alternatieve locatie (locatie 5) kan worden onderzocht. De keuze van deze alternatieve inplantingsplaats wordt voorgelegd aan het agentschap Ruimtelijke Ordening Vlaams-Brabant en wordt door dit agentschap ongunstig geadviseerd.

4.5. In zitting van 7 mei 2007 stelt het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Gooik voor “om de NV. AQUAFIN het bijzonder plan van aanleg te laten opstellen voor de percelen gelegen te Gooik, Letterbeekstraat, kadastraal bekend 1° afdeling, sectie E, nr. 575/a en delen van 577/c, 577/d en 578 met als nieuwe bestemming ‘gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut, meer bepaald gebied voor waterzuivering’”.

4.6. Op 21 juni 2007 wordt het perceel sectie E, nr. 575/a door het OCMW van de gemeente Gooik aan verzoeker en zijn echtgenote verkocht.

4.7. Naar aanleiding van de opstart van het openbaar onderzoek over het bijzonder plan van aanleg (hierna: BPA) “RWZI Gooik-Letterbeek”, wordt door de omwonenden opnieuw een voorstel gedaan, te weten om de inplanting van de RWZI ter hoogte van Terhagen te voorzien. Aquafin stelt hierop een viertal mogelijke inplantingslocaties ter hoogte van Terhagen voor: locaties 6a tot en met 6d. Opnieuw worden de betrokken instanties betreffende deze nieuwe

inplantingslocaties om advies gevraagd. Zowel het agentschap Natuur en Bos, het departement Landbouw en Visserij, de provinciale dienst Ruimtelijke Ordening als de provinciale dienst Waterlopen adviseren negatief voor de locatiekeuze van een RWZI ter hoogte van Terhagen en behouden hun voorkeur voor locatie 4 of locatie 1.

4.8. Locatie 4 (Letterbeekstraat) wordt in het gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: GRUP) “RWZI Letterbeek” verder uitgewerkt. Het omvat de wijziging van de huidige bestemming op het gewestplan (landschappelijk waardevol agrarisch gebied) in een gebied bestemd voor openbaar nut ten behoeve van waterzuivering, buffergebied en gebied voor wegenis. Na de aanleg van de RWZI en het geplande collectorenstelsel zal het huishoudelijk afvalwater niet meer ongezuiverd in de Molenbeek en de Wolfputbeek met aangrenzend grachtenstelsel worden geloosd.

4.9. Nadat een MER-screeningsdossier werd opgemaakt, beslist de dienst Mer op 4 augustus 2009 dat geen plan-MER nodig is.

4.10. Op 27 oktober 2009 vindt de plenaire vergadering over het voorontwerp van het GRUP plaats.

4.11. In zitting van 25 mei 2010 stelt de gemeenteraad van de gemeente Gooik het ontwerp-GRUP voorlopig vast.

4.12. Tijdens het openbaar onderzoek, dat van 12 juli tot en met 9 september 2010 over het ontwerp-GRUP wordt georganiseerd, dient onder meer verzoeker een bezwaar in.

4.13. Op 7 december 2010 adviseert de gemeentelijke commissie voor ruimtelijke ordening (hierna: Gecoro) van de gemeente Gooik gunstig over het ontwerp-GRUP, mits aan een aantal aspecten voldoende aandacht wordt besteed.

4.14. In zitting van 27 december 2010 beslist het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Gooik goedkeuring te verlenen aan het bestek en de raming voor de opdracht “Aanstellen van een studiebureau voor het toetsen van de keuze van een inplantingsplaats van een RWZI”.

4.15. Op 14 februari 2011 beslist het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Gooik om de gunningsprocedure stop te zetten.

4.16. In zitting van 22 februari 2011 stelt de gemeenteraad van de gemeente Gooik het GRUP “RWZI Gooik-Letterbeek” definitief vast. Artikel 2 van dit gemeenteraadsbesluit luidt als volgt:

“De gemeenteraad vraagt aan de Vlaamse Milieumaatschappij om een doorvoer van het afvalwater in een rechtstreekse verbinding naar Ninove finaal nog eens grondig te onderzoeken. Daartoe vraagt de gemeenteraad:

- Een grondige argumentatie bij de heroriëntatie van de connectie naar RWZI Ninove naar een tussenstation nabij de Molenbeekvallei
- Een rapportering van de voor- en nadelen die aan het alternatief van die verbinding met Ninove gerelateerd zijn.”

4.17. Op 18 maart 2011 richten de raadsleden van verzoeker een brief aan de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant, waarin zij uiteenzetten dat de gemeente Gooik het vertrouwensbeginsel heeft geschonden.

4.18. Op 3 mei 2011 vindt naar aanleiding van de inplanting van een RWZI in de Letterbeekstraat een overleg plaats tussen de Vlaamse Milieumaatschappij (hierna: VMM), de gemeente Gooik en verzoeker.

De “nota aan het overleg van 3 mei 2011” bevat de volgende samenvatting :

“Samenvatting: Evaluatie door VMM voor Overleg Vlaams Gewest – Aquafin:

Het wijzigen van de inplantingsplaats is niet nodig om tegemoet te komen aan bezwaren van andere administraties. De voorstellen van de buurtbewoner en de gemeente lossen ook geen milieuproblemen op en hebben ecologisch gezien geen meerwaarde. Integendeel, de voorstellen gaan in tegen standpunten van hetzij ANB hetzij RO hetzij beide.

Economisch leidt het verplaatsen van de RWZI tot een grote en t.a.v. de burger (of maatschappij), niet verantwoordbare meerkost.”

4.19. Op 12 mei 2011 beslist de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant om het GRUP, zoals door de gemeenteraad op 22 februari 2011 definitief vastgesteld, niet goed te keuren. Daarbij wordt het volgende overwogen:

“Uit het bezwaarschrift met de geleverde documenten gericht aan de deputatie en het besluit van de gemeenteraad in het kader van de definitieve goedkeuring, waarin enerzijds het ruimtelijk uitvoeringsplan definitief wordt vastgesteld en anderzijds de vraag aan de Vlaamse milieumaatschappij wordt gesteld voor een finaal grondig onderzoek, blijkt het vertrouwensbeginsel aangetast te worden. De dubbelzinnigheid van de communicatie en standpunt van de gemeente biedt geen uitsluitel over een werkelijk gedragen project. Een burger mag verwachten te kunnen vertrouwen op de uitlatingen van een bestuursorgaan waarin zaken worden toegezegd die later (kunnen) worden nagekomen. De deputatie besluit daarom het plan niet goed te keuren.”

4.20. In zitting van 28 juni 2011 stelt de gemeenteraad van de gemeente Gooik het GRUP “RWZI Gooik-Letterbeek” opnieuw definitief vast onder voorwaarden. De gemeenteraad stelt zich aan te sluiten bij het standpunt van de nota opgemaakt door de VMM naar aanleiding van het overleg van 3 mei 2011 en besluit dat de vraag tot bijkomend onderzoek hierdoor niet langer aan de orde is.

4.21. Naar aanleiding van de nieuwe definitieve vaststelling van het GRUP worden opnieuw drie klachten aan de provincie gericht, onder meer door verzoeker.

4.22. De bouw van de op de geplande RWZI aan te sluiten infrastructuur (aanleg collector) wordt bij ministerieel besluit van 20 juli 2011 ten gunste van de nv Aquafin van openbaar nut verklaard. Verzoeker heeft tegen dit besluit een annulatieberoep ingediend, dat bij 's Raads arrest nr. 219.360 van 15 mei 2012 werd verworpen.

4.23. Bij besluit van 15 september 2011 keurt de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant het GRUP, zoals door de gemeenteraad op 28 juni 2011 definitief vastgesteld, bestaande uit een toelichtingsnota, het grafisch plan en de verordenende voorschriften, goed.

4.24. De vordering tot schorsing die verzoeker tegen de onder randnummer 4.20 en 4.23 vermelde besluiten van 28 juni 2011 en 15 september 2011 heeft ingesteld, werd bij 's Raads arrest nr. 219.002 van 24 april 2012 verworpen. Bij 's Raads arrest nr. 223.957 van 18 juni 2013 worden deze besluiten vernietigd.

4.25. In zitting van 7 oktober 2013 besluit het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Gooik opnieuw tot de opmaak van een GRUP "RWZI Gooik-Letterbeek". Het college wenst de nodige maatregelen te treffen voor het vaststellen van een nieuw GRUP, waarbij de procedure van in het begin dient hernomen te worden.

4.26. Op 6 november 2013 vindt de plenaire vergadering over het voorontwerp van het nieuwe GRUP plaats. Naar aanleiding van deze vergadering worden schriftelijke adviezen verleend door de provinciale dienst Ruimtelijke Ordening, Ruimte Vlaanderen, het departement Landbouw en Visserij en de VMM.

4.27. In zitting van 26 november 2013 stelt de gemeenteraad van de gemeente Gooik het ontwerp van het GRUP "RWZI Gooik-Letterbeek" voorlopig vast.

4.28. Tijdens het openbaar onderzoek, dat van 6 januari 2014 tot en met 7 maart 2014 over het ontwerpplan wordt georganiseerd, dient verzoeker een bezwaarschrift in en brengt de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant een advies uit.

4.29. Op 28 mei 2014 brengt de Gecoro van de gemeente Gooik een gunstig advies uit over het plan.

4.30. In zitting van 24 juni 2014 stelt de gemeenteraad van de gemeente Gooik het GRUP “RWZI Gooik-Letterbeek” definitief vast.

Dit is het eerste bestreden besluit.

4.31. Bij besluit van 21 augustus 2014 keurt de deputatie van de provincieraad van Vlaams-Brabant het GRUP “RWZI Gooik-Letterbeek” goed.

Dit is het tweede bestreden besluit.

V. Ontvankelijkheid van de vordering

5.1. De eerste verwerende partij betwist de ontvankelijkheid van de vordering.

5.2. Vooralsnog bestaat er geen noodzaak om over de door de eerste verwerende partij opgeworpen ontvankelijkheidsexcepties uitspraak te doen. Een onderzoek van en een uitspraak over die excepties zouden zich alleen opdringen indien de grondvoorwaarden voor het toewijzen van de vordering tot schorsing vervuld mochten zijn, wat, zoals hierna zal blijken, niet het geval is.

VI. Schorsingsvoorwaarden

6. Krachtens artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan de schorsing van de tenuitvoerlegging slechts worden bevolen onder de dubbele voorwaarde dat de zaak te spoedeisend is voor een behandeling ervan in een beroep tot nietigverklaring en dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden.

VII. Ernst van de middelen

A. Eerste middel

Het aangevoerde middel

7.1. Verzoeker roept in een eerste middel de schending in van het vertrouwens-, rechtszekerheids-, zorgvuldigheids-, redelijkheids- en motiveringsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur, alsook van artikel 2.2.14, §§ 6 en 8, van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (hierna: VCRO).

Hij betoogt dat hij zich samen met tal van buurtbewoners verzet heeft tegen de inplanting van een RWZI op de door de tussenkomende partij gekozen locatie 4 Letterbeek en dat dit protest de gemeente welbekend was. Hij zet aan de hand van correspondentie omtrent de voorbereiding van het aanvankelijk vooropgestelde BPA en het eerder vernietigde GRUP uiteen dat de gemeente de schijn heeft gewekt voorstander te zijn van de inplanting van een RWZI op de door de buurtbewoners gesuggereerde locatie Ter Hagen in plaats van op de locatie Letterbeek.

De gemeenteraad heeft het oorspronkelijke GRUP op 22 februari 2011 definitief vastgesteld op de locatie Letterbeek, maar heeft nadien een schrijven gericht aan de buurtbewoners, waarin gemeld wordt dat het college bereid was om nog een finaal onderhoud te organiseren over een mogelijke aansluiting bij het RWZI te Ninove. De gemeente heeft aldus nogmaals de schijn gewekt dat alles nog mogelijk was. Omwille van de schending van het vertrouwensbeginsel heeft de deputatie het oorspronkelijke GRUP bij besluit van 12 mei 2011 niet goedgekeurd. Vervolgens heeft de gemeenteraad het GRUP opnieuw definitief vastgesteld op 28 juni 2011 op de locatie Letterbeek, met overname van de motieven van de VMM, en heeft de deputatie op 15 september 2011 het GRUP goedgekeurd. Dit GRUP werd bij het arrest nr. 223.957 van 18 juni 2013 door de Raad van State vernietigd omdat het ontwerp vervallen was.

Verzoeker bekritiseert dat de gemeenteraad nadien andermaal hetzelfde GRUP voorlopig heeft vastgesteld, zonder dat een bijkomend locatieonderzoek werd uitgevoerd, terwijl uit de voorgaanden van het dossier blijkt dat de gemeente van oordeel was dat deze mogelijkheid grondig moest bekeken worden. Zijn bezwaar daarover werd beantwoord door een loutere verwijzing naar het antwoord op zijn bezwaren tijdens de eerdere planprocedure. Op generlei wijze blijkt waarom verder locatieonderzoek plots niet meer nodig was. Door dergelijke handelwijze vormen de bestreden besluiten een manifeste schending van de in het middel aangehaalde beginselen van behoorlijk bestuur.

Beoordeling

7.2. Wat de ingeroepen schending van artikel 2.2.14, §§ 6 en 8, VCRO betreft, maakt verzoeker *prima facie* niet duidelijk hoe de bestreden besluiten deze bepalingen schenden. Het middel is in zoverre onontvankelijk.

7.3. Het vertrouwensbeginsel wordt geschonden wanneer eenzelfde overheid op een niet te verantwoorden wijze haar beoordeling heeft gewijzigd, bijvoorbeeld door terug te komen op toezeggingen of beloften die zij in een bepaald concreet geval heeft gedaan. Verzoeker toont dit laatste, zoals hierna zal blijken, *prima facie* niet aan.

7.4.1. Vastgesteld vooreerst wordt dat de planprocedure die finaal tot het bestreden GRUP heeft geleid, op het eerste gezicht opnieuw volledig werd doorlopen. De door verzoeker bijgebrachte gegevens hebben betrekking op de aan dit GRUP voorafgaande planprocedures, die geleid hebben eerst tot de niet-goedkeuring van het plan door de deputatie en vervolgens tot de vernietiging ervan door de Raad van State. Het is *prima facie* allerminst evident om op grond van deze gegevens een schending van het vertrouwensbeginsel door het finaal aangenomen en *in casu* bestreden GRUP te doen aannemen.

7.4.2. Uit de door verzoeker bijgebrachte brief van 25 maart 2008 van de gemeente aan de tussenkomende partij, blijkt dat eerstgenoemde aandringt om

de locatie “Ter Hagen”, die verzoeker als alternatief naar voor had geschoven, “[in te passen] in de financiële planning van het project”. Daaruit kan *prima facie* niet worden afgeleid dat de gemeente zich als voorstander van deze locatie heeft uitgesproken en al helemaal niet dat de locatie 4 “Letterbeek” niet meer in aanmerking zou komen. Dit geldt nog meer nu in de brief van 30 juni 2008 die de gemeente vervolgens aan de buurtbewoners heeft gericht, wordt gesteld dat “aan Aquafin gevraagd [is] het alternatief van een vestiging in de buurt van Terhagen te bekijken”. Er wordt meegedeeld dat “een milieueffectenrapport over de 2 inplantingen gevraagd [wordt] in het kader van het ruimtelijk uitvoeringsplan”. Uit de screeningsnota van februari 2009 blijkt verder dat de verschillende scenario’s werden onderzocht.

De door verzoeker bijgebrachte brief van 28 december 2010 bevat *prima facie* evenmin enige toezegging of belofte omtrent de inplantingslocatie van de RWZI. In deze brief, gericht aan het actiecomité “Red Letterbeek” op het adres van verzoeker, wordt louter gesteld dat het college van burgemeester en schepenen bereid is om studiebureaus aan te schrijven om “op een objectieve manier” na te gaan “welke de meest ideale plaats voor een RWZI zou zijn”.

Aan het op 22 februari 2011 genomen vaststellingsbesluit van de gemeente werd door de deputatie goedkeuring onthouden omwille van de dubbelzinnigheid van de communicatie en het standpunt van de gemeente, dat geen uitsluitel biedt over een werkelijk gedragen project, wat *prima facie* evenwel nog geen schending van het vertrouwensbeginsel door de gemeente aannemelijk maakt. Dit laatste doet verzoeker op het eerste gezicht evenmin aannemen door te verwijzen naar een brief van 25 februari 2011 van de gemeente aan de buurtbewoners, waarin de schijn zou zijn gewekt “dat in het dossier nog alles mogelijk was”, noch door het feit dat de gemeente de gunningsprocedure tot het “aanstellen van een studiebureau voor het toetsen van de keuze van een inplantingsplaats van een RWZI” heeft stopgezet.

Uit het administratief dossier blijkt verder dat er op 3 mei 2011 een overleg georganiseerd werd tussen de VMM, de gemeente en verzoeker, waarbij de argumenten worden uiteengezet waarom gekozen wordt voor locatie 4 en niet voor de door verzoeker gesuggereerde locatie Ter Hagen. Uit het daarop volgende nieuwe vaststellingsbesluit van 28 juni 2011 blijkt dat de gemeente zich bij de besluiten van dit overleg aansluit en zodoende opteert voor locatie 4. Verzoeker toont *prima facie* niet aan dat de gemeente Gooik nadien haar beoordeling nog heeft gewijzigd.

7.5. Gelet op het voormelde toont verzoeker met zijn betoog op het eerste gezicht geen schending van het vertrouwensbeginsel aan.

7.6.1. Verzoeker bekritiseert vervolgens het feit dat niet afdoende op zijn bezwaar betreffende de “reeds vastgestelde schending van het vertrouwensbeginsel” zou zijn geantwoord.

7.6.2. Uit het advies van de Gecoro of uit het besluit houdende definitieve vaststelling van het GRUP dient voor de bezwaarindiener op begrijpelijke wijze te blijken waarom zijn bezwaar niet gegrond werd bevonden, waarbij de bezwaarindiener in de tekst zelf van het advies van de Gecoro of van het gemeenteraadsbesluit een afdoend antwoord op zijn bezwaarschrift moet kunnen vinden, hetzij in een individuele stellingname, hetzij in een algemene richtlijn van de Gecoro die op zijn bezwaar begrijpelijk toepasselijk is, hetzij in het antwoord op een bezwaar of opmerking van een ander particulier, of op een advies van een overheidsinstantie. Bezwaren die geen verband houden met de doeleinden die het ruimtelijke ordeningsdecreet op het oog heeft, behoeven geen inhoudelijk antwoord.

7.6.3. In zijn bezwaar verwijst verzoeker vooreerst naar de reeds eerder ingediende bezwaren, waarna hij ingaat op de voorgeschiedenis van het GRUP om te besluiten dat “het vertrouwensbeginsel blijvend aangetast is”. Gesteld wordt nog dat “de verwachtingen van de burgers dienaangaande

gehonoreerd [dienen] te worden en [...] het RWZI op een andere locatie [dient] ingeplant te worden”. Verzoeker meent dat locatie 1 zich hier het best toe leent.

7.6.4. De Gecoro heeft het bezwaar van verzoeker als volgt beantwoord:

“Er wordt opnieuw verwezen naar de reeds geformuleerde voorgaande bezwaren

Bespreking:

Gezien het voorgaande bezwaren betreft worden deze hierin ook niet hernomen, gezien hier reeds de nodige antwoorden werden op geformuleerd.

De verwerking van de opmerkingen werden geformuleerd in het schrijven van 7 december 2010.

Er wordt een uiteenzetting gemaakt van het verloop van de chronologie der feiten en stappen.

Er wordt verwezen naar inbreuken op de procedure en de respectievelijke rechtsgang ter zake.

De Gecoro is onbevoegd om op dergelijke juridische en administratieve argumenten te antwoorden.

Er wordt opnieuw verwezen naar een argumentatie om een andere inplanting, zijnde [zoeklocatie] 1 i.p.v. de huidige [zoeklocatie] 4 te gebruiken voor de inplanting van een nieuwe RWZI

Hier dient andermaal verwezen te worden naar de antwoorden die op deze vraag reeds werden geformuleerd in het advies van de Gecoro op datum van 7 december 2010.

Gezien de feitelijkheid hiervan in de tussentijdse periode niet gewijzigd is, blijven alle antwoorden in deze behouden.”

7.6.5. Gelet op het voormelde kan op het eerste gezicht besloten worden dat de Gecoro verzoekers bezwaren afdoende heeft beantwoord, temeer nu zijn bezwaar omtrent de voorgehouden schending van het vertrouwensbeginsel *prima facie* geen verband houdt met de doeleinden die het ruimtelijk orderingsdecreet op het oog heeft.

7.7. Waar verzoeker tot slot nog stelt dat “geen enkele deugdelijke en daadkrachtige motivering wordt aangedragen die de plotse definitieve keuze voor locatie 4, nl. Letterbeek kan schragen”, dient vastgesteld dat blijkens de stukken van het dossier de verschillende locatiealternatieven tegen elkaar werden afgewogen, zodat een dergelijke loutere bewering *prima facie* niet kan volstaan om tot een schending van de motiveringsplicht te besluiten.

7.8. Verzoeker toont op het eerste gezicht geen schending van de in het middel aangehaalde beginselen aan.

7.9. Het middel is niet ernstig.

B. Tweede middel

Het aangevoerde middel

8.1. Verzoeker roept in een tweede middel de schending in van de hoorplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel en het motiveringsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Hij zet uiteen dat hij in het kader van het openbaar onderzoek op 6 maart 2014 een gemotiveerd bezwaarschrift heeft ingediend en uitdrukkelijk verzocht heeft om gehoord te worden.

De Gecoro is van oordeel dat zij de bezwaren genoegzaam heeft beantwoord in haar eerdere advies van 7 december 2010 en dat thans geen nieuwe elementen voorliggen. Nochtans blijken zich na 7 december 2010 een aantal essentiële feiten te hebben voorgedaan, die de Gecoro klaarblijkelijk niet wenste te bekijken hoewel zij gemotiveerd zijn opgeworpen in het bezwaarschrift. Zo besliste het college in zitting van 27 december 2010 een studiebureau aan te stellen met het oog op het toetsen van de keuze van een inplantingsplaats voor de RWZI. Deze procedure wordt vervolgens op 14 februari 2011 stopgezet. Voorts neemt de gemeenteraad in zitting van 22 februari 2011 een intern tegenstrijdig besluit, waar enerzijds het GRUP “RWZI Gooik- Letterbeek” definitief wordt vastgesteld en anderzijds aan de VMM verder onderzoek wordt gevraagd naar de mogelijkheid om gebruik te maken van de RWZI te Ninove. Vervolgens komt de beslissing van niet-goedkeuring door de deputatie tussen op 12 mei 2011, ingevolge de vastgestelde schending van het vertrouwensbeginsel. Hetzelfde GRUP wordt opnieuw vastgesteld bij gemeenteraadsbeslissing van 28 juni 2011 en zonder bijkomende motivering

goedgekeurd door de deputatie op 15 september 2011. Er wordt een nieuw openbaar onderzoek georganiseerd in het kader waarvan verzoeker een bezwaar indient met als hoofdargument de blijvende schending van het vertrouwensbeginsel.

Geen van deze feitelijke gegevens brengt de Gecoro tot het besef dat een hernieuwde evaluatie van het dossier noodzakelijk is om aan de vastgestelde schending van het vertrouwensbeginsel tegemoet te komen. Verder wijst de Gecoro het verzoek om gehoord te worden van de hand, nu het dossier inhoudelijk niet gewijzigd werd ten opzichte van het GRUP van september 2009. Het feit dat dit GRUP inhoudelijk inderdaad niet gewijzigd werd, vormt evenwel precies het probleem en de kern van verzoekers betoog. De overheid kan haar eigen tekortkomingen niet inroepen om de hoorplicht af te wijzen.

Het blijkt bovendien dat de Gecoro zich in haar advies van 7 december 2010 evenmin heeft uitgesproken inzake een aantal door verzoeker opgeworpen bezwaren. Waar hij zich in zijn bezwaar meermaals heeft beroepen op een schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, wijst de Gecoro dit steeds opnieuw af als zou zij onbevoegd zijn om op dergelijke juridische en administratieve argumenten te antwoorden. Hierbij gooit zij het kind met het badwater weg en buigt zij zich evenmin over de inhoudelijke argumenten die aan deze schendingen ten grondslag liggen.

Verzoekers bezwaar van 6 maart 2014 blijkt dan ook op geen enkele wijze door de Gecoro te zijn beantwoord. Ook de bestreden besluiten bevatten dienaangaande geen enkele motivering.

Beoordeling

8.2. Verzoeker betoogt dat de Gecoro hem ten onrechte niet mondeling heeft gehoord, wat hij in strijd acht met het beginsel van de hoorplicht.

Verzoeker beroept zich ten onrechte op de schending van dit beginsel, nu hij zijn bezwaren schriftelijk heeft kunnen meedelen.

8.3.1. Verzoeker voert in dit middel tevens opnieuw aan dat zijn bezwaarschrift niet afdoende werd beantwoord.

8.3.2. In de mate dat verzoeker op algemene wijze stelt dat “de Gecoro zich ook in haar advies van 7 december 2010 evenmin heeft uitgesproken inzake een aantal bezwaren opgeworpen door verzoeker”, betreft hij de door hem toentertijd ingediende bezwaren *prima facie* niet concreet bij zijn middel en verduidelijkt hij niet in welke zin bepaalde bezwaren onvoldoende zouden zijn onderzocht en beantwoord.

8.3.3. Wat verzoekers kritiek op het niet afdoende beantwoorden van de aangevoerde schending van het vertrouwensbeginsel betreft, kan vooreerst worden verwezen naar de beoordeling van het eerste middel.

Waar verzoeker meent dat er zich sinds het advies van de Gecoro van 7 december 2010 “een aantal essentiële feiten” hebben voorgedaan, blijkt uit de lezing van het bezwaarschrift en de uiteenzetting van het middel *prima facie* dat deze “nieuwe feiten” evenzeer betrekking hebben op het reeds bij de beoordeling van het eerste middel geschetste (plan)procedureverloop sindsdien. Zoals reeds uiteengezet bij de beoordeling van dit eerste middel, wordt hiermee niet aangetoond dat de plannende overheid het vertrouwensbeginsel heeft geschonden en houdt de opgeworpen schending van dit beginsel *prima facie* geen verband met de doeleinden die de ruimtelijke ordening op het oog heeft en een antwoord van de Gecoro behoeven.

8.4. Het middel is niet ernstig.

C. Derde middel

Het aangevoerde middel

9.1. Verzoeker roept in een derde middel de schending in van artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 ‘betreffende het integraal waterbeleid’ (hierna: DIWB), van de artikelen 2/1 en 4, § 2 van het besluit van de Vlaamse regering van 20 juli 2006 ‘tot vaststelling van nadere regels voor de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstanties en tot vaststelling van nadere regels voor de adviesprocedure bij de watertoets’ (hierna: het besluit van 20 juli 2006), alsook van het motiverings-, zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Hij betoogt dat zich ingevolge het bestreden plan evident een vermindering voordoet van de infiltratie van het hemelwater of een vermindering van ruimte voor het watersysteem. Nochtans bevatten de bestreden besluiten geenszins de wettelijk vereiste waterparagraaf.

Ook op inhoudelijk vlak blijkt de watertoets volgens verzoeker niet naar behoren te zijn uitgevoerd. Hij verwijst naar de handleiding die inzake de uitvoering van de watertoets bij ruimtelijke plannen is uitgebracht door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid en stelt dat overeenkomstig artikel 2, 12,° van het besluit van de Vlaamse regering van 11 mei 2001 ‘tot aanwijzing van de instellingen en administraties die adviseren over voorontwerpen van ruimtelijke uitvoeringsplannen’ een wateradvies diende te worden aangevraagd bij de VMM.

Verzoeker herneemt de inhoud van de handleiding en besluit dat geen dergelijke grondige watertoets en/of wateradvies voorligt. Het betrokken gebied is als mogelijk overstromingsgevoelig aangeduid en grenst onmiddellijk aan effectief overstromingsgevoelig gebied. Deze overstromingsgevoeligheid is van in het begin een grote bekommernis voor verzoeker geweest en is door hem

reeds opgeworpen in het kader van het eerste openbaar onderzoek, uitgevoerd na de voorlopige goedkeuring van het RUP op 25 mei 2010.

De watertoets, die in de plan-MER-screening van mei 2009 is doorgevoerd, beantwoordt volgens verzoeker geenszins aan de inhoudelijke kwaliteitseisen. Deze wateranalyse is zeer summier en bovendien gebaseerd op foutieve gegevens. Zo wordt aangegeven dat de locatie 4 niet in overstromingsgevoelig gebied gelegen is, terwijl het wel als mogelijk overstromingsgevoelig gebied is aangeduid. Men heeft het niet nodig geacht deze gegevens te updaten naar aanleiding van het tussengekomen vernietigingsarrest. De watertoets uitgevoerd in de plan-MER-screening bevat in hoofdzaak een beschrijving van de waterhuishouding. Men beperkt zich tot de vaststelling dat de zuivering de algemene waterkwaliteit en ecologische toestand van het zuiveringsgebied ten goede zal komen. Het effect van de inplanting van de zuiveringsinstallatie zelf wordt geenszins onderzocht. Bovendien blijkt dat de RWZI in twee fasen zou worden uitgebouwd, met een aanvankelijke capaciteit van 2700 IE maar in een latere fase een capaciteit tot 4050 IE. Ook de gevolgen van een latere uitbreiding worden niet onderzocht. Voorts blijkt uit de screening een doorverwijzing naar de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor wat de concrete beoordeling betreft.

Er wordt niet aangegeven waarom “in alle redelijkheid” geen schadelijke effecten worden veroorzaakt. Evenmin gaat men in op het onvermijdelijk innemen van ruimte voor water, met name door het aanbrengen van verharde oppervlakten, noch wordt nagegaan welke compensaties hiervoor mogelijk zijn. Ook de watertoets, opgenomen in de toelichtingstoets bij het GRUP, is zeer summier.

Verzoeker herneemt de opmerkingen die op 23 oktober 2009 door de gewestelijk stedenbouwkundig ambtenaar en op 26 oktober 2009 door de Directie Infrastructuur van de provincie Vlaams-Brabant werden geformuleerd, en merkt op dat in de verordenende stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP geen concrete maatregelen worden opgenomen. De beoordeling wordt

geheel en al overgelaten aan de overheid die over de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag beslist.

De Gecoro heeft zich in haar advies evenmin bekommerd om de impact van de waterhuishouding, en heeft enkel geadviseerd om een voorwaarde op te leggen die door de gemeenteraad is overgenomen. Uit het overleg met de VMM op 3 mei 2011 blijkt dan weer dat uitgegaan is van verkeerde gegevens inzake de waterhuishouding.

Na de vernietiging van het eerdere GRUP werd de MER-screening niet aan een update onderworpen, ook werden aan het GRUP geen wijzigingen aangebracht. Wel werd een wateradvies gevraagd aan de VMM, die op 29 oktober 2013 een advies heeft verleend dat niet beantwoordt aan de vereisten van de handleiding van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid. Het advies geeft blijk van een gebrek in de motivering en is op onzorgvuldige wijze uitgevoerd.

Uit het nieuwe advies van de Gecoro van 28 mei 2014 blijkt dat zij van mening is dat op voldoende wijze tegemoet gekomen wordt aan de nabijheid van een overstromingsgevoelige zone door oplegging van een voorwaarde in de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP. Echter werd opnieuw geen eigen impactbeoordeling doorgevoerd in het kader van het GRUP en wordt dit integraal doorgeschoven naar de beoordeling van de stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. Bovendien blijkt tot op heden geen rekening te zijn gehouden met de inkleuring als mogelijk overstromingsgevoelig gebied.

De bestreden besluiten bevatten evenmin enige beoordeling ter zake de waterproblematiek. Zij bevatten niet de vereiste waterparagraaf en blijken zich geenszins om de impact van de inplanting van de RWZI op de lokale waterhuishouding te bekommeren.

Beoordeling

9.2. In zoverre het middel kritiek uit op de vernietigde besluiten van 28 juni 2011 en 15 september 2011, kan het niet tot de vernietiging van het bestreden GRUP leiden en is het onontvankelijk.

9.3. Het toentertijd geldende artikel 8, §§ 1, 2 en 5, DIWB luidt als volgt:

“§ 1. De overheid die moet beslissen over een [...] plan [...] draagt er zorg voor, [...] door goedkeuring te weigeren aan het plan of programma dan wel door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan [...], dat geen schadelijk effect ontstaat of zoveel mogelijk wordt beperkt en, indien dit niet mogelijk is, dat het schadelijk effect wordt hersteld of, in de gevallen van de vermindering van de infiltratie van hemelwater of de vermindering van ruimte voor het watersysteem, gecompenseerd.

Wanneer een [...] plan [...], afzonderlijk of in combinatie met een of meerdere bestaande vergunde activiteiten, plannen of programma's, een schadelijk effect veroorzaakt op de kwantitatieve toestand van het grondwater dat niet door het opleggen van gepaste voorwaarden of aanpassingen aan het plan [...] kan worden voorkomen, [...] kan dat plan [...] slechts worden goedgekeurd omwille van dwingende redenen van groot maatschappelijk belang. In dat geval legt de overheid gepaste voorwaarden op om het schadelijke effect zoveel mogelijk te beperken, of indien dit niet mogelijk is, te herstellen of te compenseren.

[...]

§ 2. De overheid houdt bij het nemen van die beslissing rekening met de relevante door de Vlaamse regering vastgestelde waterbeheerplannen, bedoeld in hoofdstuk VI, voor zover die bestaan. De beslissing die de overheid neemt in het kader van § 1 wordt gemotiveerd, waarbij in elk geval rekening wordt gehouden met de relevante doelstellingen en beginselen van het integraal waterbeleid.

[...]

§ 5. [...]

De volgende plannen [...] worden in ieder geval onderworpen aan de watertoets:

1° een ruimtelijk uitvoeringsplan.”

Uit de geciteerde bepaling volgt dat de overheid, in het kader van de watertoets, behoort te onderzoeken of (onder meer) een voorgenomen ruimtelijk uitvoeringsplan een “schadelijk effect” veroorzaakt, daaronder verstaan zijnde – gelet op artikel 3, § 2, 17°, DIWB – “ieder betekenisvol nadelig effect op het milieu dat voortvloeit uit een verandering van de toestand van watersystemen

of bestanddelen ervan die wordt teweegebracht door een menselijke activiteit; die effecten omvatten mede effecten op de gezondheid van de mens en de veiligheid van de vergunde of vergund geachte gebouwen en infrastructuur, gelegen buiten afgebakende overstromingsgebieden, op het duurzaam gebruik van water door de mens, op de fauna, de flora, de bodem, de lucht, het water, het klimaat, het landschap en het onroerend erfgoed, alsmede de samenhang tussen een of meer van deze elementen”.

Dit onderzoek moet de overheid in staat stellen om met kennis van zaken een beslissing te nemen over de vaststelling of goedkeuring van het ruimtelijk uitvoeringsplan en om er daarbij voor te zorgen dat door de beoogde ordening geen schadelijk effect ontstaat, minstens dat dit schadelijk effect zoveel mogelijk wordt beperkt, hersteld of gecompenseerd.

In dat verband blijft de Raad van State van oordeel dat, zoals hij recentelijk nog in het arrest *Vandebroeck* en anderen, nr. 225.988 van 8 januari 2014, aannam, de betrokken watertoets als een belangrijk preventief instrument fungeert. De plannende overheid mag er dan ook niet mee volstaan haar verantwoordelijkheid ter zake door te schuiven naar de vergunningverlenende overheid.

9.4. In de mate dat verzoeker inhoudelijke kritiek uit op de watertoets, weze vooreerst eraan herinnerd dat de Raad van State, in de uitoefening van het hem opgedragen wettigheidstoezicht, zijn beoordeling inzake de watertoets niet in de plaats mag stellen van die van de bevoegde administratieve overheid. Hij is wel bevoegd om na te gaan of de administratieve overheid de haar ter zake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, namelijk of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar besluit is kunnen komen.

9.5. Vastgesteld wordt dat de waterproblematiek onderzocht en geëvalueerd werd bij de plan-MER-screening die de opmaakprocedure van het

GRUP voorafgaat. Naar aanleiding van de bespreking van bijkomende alternatieve voorstellen (onder andere op vraag van de buurtbewoners) werden bijkomende adviezen ingewonnen en werd nog bijkomend onderzoek gedaan naar de waterhuishouding van het gebied. Op 29 oktober 2013 heeft de VMM het plan gunstig geadviseerd. In de toelichtingsnota bij het GRUP wordt een afzonderlijk deel gewijd aan de watertoets, waarin eveneens verwezen wordt naar de watertoets zoals deze opgenomen is in de screeningsnota. Deze laatste is onder meer gesteund op de kaarten voor overstromingsgevoelige gebieden, grondwaterstromingsgevoelige gebieden, infiltratiegevoelige bodems, alsook de hellingenkaart en de kaart betreffende het winterbed van de grote waterlopen, en besluit wat volgt:

“De door de bestemmingswijziging veroorzaakte effecten op de discipline oppervlaktewater [die] worden gegenereerd door de exploitatie van de geplande RWZI zijn positief te noemen, aangezien een aanzienlijke vuilvracht zal opgevangen (door het geplande collectorenstelsel) en gezuiverd worden door de geplande RWZI. Momenteel stroomt de huishoudelijke vuilvracht uit het zuiveringsgebied Gooik-Letterbeek ongezuiverd de Molenbeek, Wolfputbeek met bijhorend grachtenstelsel in. Na uitvoering van de watertoets, zijn scenario's 1, 4, 5 en 6b aanvaardbaar met een voorkeur voor locatiekeuze 4, ten oosten van de Letterbeekstraat, volgens de provinciale dienst waterlopen (Bijlage 5.5.6).

Het plan om de betreffende zone ter beschikking te stellen van de exploitatie van een RWZI, zal resulteren in een gewijzigde bodemstructuur t.h.v. de constructies. De grondwaterstroming zal niet onderbroken worden, maar slechts plaatselijk omgeleid. Tijdens de exploitatie van de RWZI treden er geen betekenisvolle negatieve effecten op voor de discipline bodem en grondwater bij een correct beheer van de installatie (volgens de geldende milieuwetgeving) waarbij locatiekeuzen 3 en 6c, omwille van hun hellingsgraad, minder geschikt zijn.”

Verder bevatten de stedenbouwkundige voorschriften van het GRUP de volgende relevante bepalingen:

Artikel 13.1.4 “Water” luidt:

“Naar aanleiding van elke vergunningsaanvraag dient expliciet toegelicht te worden wat de impact hiervan is op de waterhuishouding en dienen indien nodig de nodige maatregelen getroffen om geen bijkomende problemen te creëren in de waterhuishouding. Waterbeheersingswerken zijn overal toegelaten.”

Artikel 13.2.1 “Artikel 1 – gebied voor openbaar nut ten behoeve van waterzuivering” bevat bij de inrichtingsvoorschriften de volgende, ter zake relevante, bepaling:

“§ 2. Niet-bebouwde ruimte

a) Verhardingen

Verhardingen worden tot een minimum beperkt. Waar in functie van de exploitatie toch verhardingen noodzakelijk zijn, dient zoveel mogelijk gebruik gemaakt te worden van kleinschalige, waterdoorlaatbare materialen. Enkel waar dit noodzakelijk is in functie van de exploitatie of opgelegde sectorale voorwaarden kunnen ondoordringbare verhardingen gebruikt worden.”

9.6. Verzoekers kritiek dat de watertoets niet conform is aan de “handleiding” uitgebracht door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid is *prima facie* niet van aard om het bestreden GRUP te vitiëren, nu deze “handleiding” geen verordenend karakter heeft.

9.7. De kritiek van verzoeker dat de watertoets op onjuiste gegevens is gebaseerd, overtuigt op het eerste gezicht evenmin. Vastgesteld wordt dat de screeningsnota evident uitgaat van de op dat ogenblik geldende overstromingskaarten, waarbij het plangebied als niet overstromingsgevoelig maar grenzend aan effectief overstromingsgevoelig gebied wordt aangemerkt, en dat in het advies van de VMM van 29 oktober 2013 wordt gesteld dat de percelen volgens de (nieuwe) watertoetskaarten mogelijk overstromingsgevoelig zijn, doch dat de watertoets in de toelichtingsnota bij het GRUP dit laatste gegeven vervolgens wel degelijk mee in rekening brengt:

“Door de aanwezigheid van de zuiveringsinstallatie wordt circa 0,7 ha van het beschikbare landbouwareaal ingenomen. De aanwezige constructies worden deels ingegraven waardoor er profiel- en structuurwijziging van de bodem zal optreden. De verschillende constructies zullen waterdicht uitgevoerd worden, eventueel aangevuld met zandcement, waardoor er geen permanente betekenisvolle verandering van de grondwaterstand- en stroming zal plaatsvinden door de exploitatie van de geplande RWZI. De grondwaterstromingen worden niet onderbroken, maar worden deels plaatselijk omgeleid.

Het projectgebied maakt deel uit van een mogelijk overstromingsgevoelig gebied en ligt naast een effectief overstromingsgevoelig gebied. (kaarten 2011)

Volgens de gemeente zijn er de laatste jaren ook geen problemen waar te nemen om het vlak van overstromingen op de in dit RUP betrokken percelen. In de omgeving zijn er wel soms problemen waar te nemen.

Het voorliggende project is beperkt en ligt ook niet in een recent overstroomd gebied of een overstromingsgebied, zodat in alle redelijkheid dient geoordeeld te worden dat geen schadelijk effect wordt veroorzaakt indien ook bij de verdere uitvoering van het RUP voldoende rekening gehouden wordt met de waterhuishouding.

Het plangebied grenst wel aan overstromingsgevoelig gebied. Verder is het gebied erosiegevoelig en matig grondwaterstromingsgevoelig (type 2).

Naar aanleiding van de screening werd eveneens ingegaan op de watertoets. Ook in deze nota werd de watertoets gunstig beoordeeld. We verwijzen hiervoor naar deze bijgevoegde nota.

Door de VMM werd ook een advies uitgebracht naar aanleiding van de plenaire vergadering. In dit advies is het volgende opgenomen :

‘De percelen zoals opgenomen in de nota zijn volgens de watertoetskaarten mogelijk overstromingsgevoelig. Met betrekking tot het grondwateraspect worden er als gevolg van het plan geen significant negatieve effecten verwacht, mits de bestaande regelgeving strikt wordt gerespecteerd (hemelwaterverordening, Vlareem, zoneringsplan, ...). Het plan wordt bijgevolg gunstig geadviseerd en is in overeenstemming met de doelstellingen en de beginselen van het decreet integraal waterbeleid.’

9.8. Verzoekers betoog dat het effect van de inplanting van een waterzuiveringsinstallatie zelf niet werd onderzocht, kan, gelet op wat voorafgaat, *prima facie* niet worden bijgetreden.

9.9. Verzoekers standpunt dat de watertoets naar het vergunningsniveau wordt doorgeschoven kan *prima facie* evenmin worden bijgetreden. Op planniveau komen de overwegingen in het dossier met betrekking tot de watertoets als voldoende voor, in acht genomen de omstandigheid dat bij het doorvoeren van deze toets de bevoegde overheid redelijkerwijze enkel rekening kan houden met elementen en omstandigheden die haar op dat ogenblik reeds bekend zijn of kunnen zijn.

9.10. Verzoeker maakt op het eerste gezicht niet aannemelijk dat de adviezen van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar en van de Directie Infrastructuur van de provincie Vlaams-Brabant, die respectievelijk dateren van 23 oktober 2009 en 26 oktober 2009, van aard zouden zijn om de onwettigheid van de watertoets aan te tonen.

9.11. Verzoeker meent ook dat er compensatiemaatregelen moeten voorzien worden. Hij verwijst in dit verband naar artikel 2, § 3, van het besluit van 20 juli 2006. Blijkens dit besluit zijn “compensatiemaatregelen” maatregelen die erop zijn gericht een betekenisvol nadelig effect dat wordt veroorzaakt door een vergunningsplichtige activiteit of een plan of programma op een andere plaats dan de plaats waar het schadelijke effect plaatsvindt te compenseren. Op het eerste gezicht reveleert de watertoets evenwel niet dat het bestreden GRUP “betekenisvolle nadelige effecten” teweegbrengt die compensatiemaatregelen zouden vereisen. Minstens toont verzoeker dit niet aan.

9.12. Waar verzoeker tot slot nog aanvoert dat de bestreden besluiten geen formele motivering onder de vorm van een zogenaamde waterparagraaf bevatten, dient verwezen naar de memorie van toelichting bij het DIWB (*Parl. St.*, Vl. Parl., 2002-03, nr. 1730-1, p. 25), waaruit blijkt dat de door verzoeker geschonden geachte motiveringsverplichting werd ingevoegd “om te benadrukken dat de beslissingen [...] moeten worden getoetst vanuit de doelstellingen en beginselen van integraal waterbeleid”. Nu onder meer uit de toelichtingsnota bij het bestreden GRUP blijkt dat wel degelijk een afdoende watertoets werd doorgevoerd, en de verwerende partijen zich, door de toelichtingsnota samen met het GRUP vast te stellen respectievelijk goed te keuren, formeel akkoord verklaard hebben met de uitgevoerde watertoets, moet *prima facie* worden aangenomen dat verzoeker geen nadeel kan ondervinden van een eventueel formeel gebrek met betrekking tot de waterparagraaf. In zoverre heeft hij op het eerste gezicht geen belang bij het middel.

9.13. Het middel is niet ernstig.

D. Vierde middel

Het aangevoerde middel

10.1. Verzoeker roept in een vierde middel de schending in van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (hierna: RSV), van “de omzendbrief

RO/2010/01”, alsook van het motiverings-, het zorgvuldigheids- en redelijkheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Hij betoogt dat de gemeente Gooik volgens het RSV tot het buitengebied behoort, waar de open onbebouwde ruimte primeert. Het buitengebiedbeleid is gericht op het behoud, het herstel, de ontwikkeling en het verweven van belangrijke structuurbepalende elementen. De perspectieven voor gemeenschaps- en nutsvoorzieningen worden dus gekoppeld aan de ontwikkeling van de structuurbepalende functies van het buitengebied. Voorts herneemt hij de bepalingen met betrekking tot afvalwaterzuiveringsinfrastructuur in het RSV, wijst hij erop dat het provinciaal ruimtelijk structuurplan Vlaams-Brabant (hierna: PRS) Gooik indeelt bij de “Landelijke Kamer West” en dat het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan van Gooik (hierna: GRS) ter plaatse een ruimtelijk beleid vooropstelt dat op het behoud van de openheid is gericht.

Verzoeker zet verder uiteen dat het plangebied gelegen is in het herbevestigd agrarisch gebied “Oetingen-Gooik-Leerbeek-Kester” en wijst op de omzendbrief RO/2010/01 en de negatieve adviezen van de Afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling over de gekozen locatie. In de screeningsnota van mei 2009 is volgens hem nauwelijks enige motivering terug te vinden in verband met de versnippering van het landbouwgebied en ook de toelichtingsnota bevat slechts een summiere motivering dienaangaande. In het advies van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van 4 november 2013 wordt opgemerkt dat een duidelijkere motivering voor de bestemmingswijziging en een overeenstemming met de omzendbrief RO/2010/01 nodig is. Deze duidelijke standpunten van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar en de Afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling hebben er de Gecoro klaarblijkelijk niet toe gebracht alsnog een gedegen toetsing aan de omzendbrief RO/2010/01 door te voeren. Hetzelfde geldt voor de bestreden besluiten, waarin geen enkele motivering in dit verband is terug te vinden. Gezien de stringente voorwaarden opgenomen in de omzendbrief RO/2010/01 – waarbij uitdrukkelijk een gedegen motivering en onderbouwing wordt vereist – ligt tevens een schending van het zorgvuldigheids-, het motiverings- en het redelijkheidsbeginsel voor.

Beoordeling

10.2. De schending van het RVS, “met name de selectie van de Gemeente Gooik als buitengebied”, wordt in het middel niet verder toegelicht. Verzoeker geeft zodoende geen voldoende en duidelijke omschrijving van de wijze waarop volgens hem het RSV, alsook overigens het PRS en GRS, door het bestreden plan geschonden is. Het middel is in zoverre onontvankelijk.

10.3. Waar verzoeker de schending van “de omzendbrief RO/2010/01” aanvoert, dient vastgesteld dat deze omzendbrief als zodanig geen verordenend karakter heeft. Het is een louter beleidsdocument waarin de Vlaamse regering haar beleidsvisie over planningsinitiatieven in de betrokken gebieden uiteenzet. Ten aanzien van het GRUP kan de miskennis van deze omzendbrief *prima facie* dan ook niet dienstig als vernietigingsgrond worden aangevoerd.

10.4. In de toelichtingsnota bij het GRUP wordt uiteengezet dat het plangebied volgens het gewestplan gelegen is in landschappelijk waardevol agrarisch gebied en deel uitmaakt van het herbevestigd agrarisch gebied “Oetingen-Gooik-Leerbeek-Kester”. Er wordt verwezen naar de omzendbrief RO/2005/01, waarin staat dat er een beleidsmarge kan gegeven worden voor gemeentelijke uitvoeringsplannen in uitvoering van de gemeentelijke structuurplannen voor differentiatie van het agrarisch gebied. Er wordt verder gesteld dat het gebied in een open landbouwlandschap ligt, maar aansluit op een uitloper van de bebouwde kern van Strijland. Het plangebied sluit aan op het naastliggend bebouwd perceel (tuinzone). De bufferzone heeft als doel de waterzuiveringsinstallatie in te bufferen zodat deze beter met het landschap en de woonomgeving in de nabijheid van de installatie te verzoenen valt. Ten slotte wordt erop gewezen dat verschillende mogelijke zoeklocaties onderzocht werden en wordt besloten dat, gelet op deze verschillende aspecten en het locatieonderzoek, de locatie als verenigbaar met het RSV, als de bevestiging van het agrarisch gebied en verenigbaar met het GRS kan worden beschouwd door de ligging aansluitend bij bebouwing, als uitloper van Strijland en de aansluiting bij

bestaande wegenis, waardoor de versnippering van het agrarisch gebied minimaal is.

Hierbij dient opgemerkt dat alle mogelijke alternatieven in landschappelijk waardevol agrarisch gebied gelegen zijn, een gegeven waaruit de Gecoro besluit dat op basis hiervan moeilijk een onderscheid tussen de verschillende locaties kan gemaakt worden. Ook in de toelichtingsnota wordt bevestigd dat alle locaties deel uitmaken van het open ruimtegebied, hetgeen blijkens deze nota “inherent verbonden [is] met de aard van een RWZI”.

Uit het administratief dossier blijkt voorts dat de keuze voor locatie 4 het resultaat is van een uitgebreid alternatievenonderzoek, waarbij verschillende aspecten (hoogteligging van het terrein, uit te voeren collectoren, kwaliteit van de ondergrond, mogelijke bodemverontreiniging, bereikbaarheid, liggen ten opzichte van de biologische waarderingskaart en de nabijheid van geur- en lawaaigevoelige objecten) tegen elkaar afgewogen werden.

In acht genomen het voormelde, toont verzoeker op het eerste gezicht geen schending van de aangevoerde beginselen aan.

10.5. Het enkele gegeven dat de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling haar voorkeur voor locatiealternatief 1 uitspreekt, doet op het eerste gezicht niet anders besluiten.

10.6. In de mate dat verzoeker zijn betoog steunt op het advies van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van 4 november 2013, waarin deze laatste een “duidelijke motivering van de bestemmingswijziging en een afstemming met de omzendbrief RO/2010/01” adviseert, dient benadrukt dat dit advies werd uitgebracht naar aanleiding van de plenaire vergadering over het voorontwerp van GRUP. In het besluit van 26 november 2013 houdende de voorlopige vaststelling van dit voorontwerp wordt overwogen dat het werd aangepast, rekening houdende met de opmerkingen in de adviezen. Ook wordt in de toelichtingsnota ingegaan op de ligging van het plangebied in herbevestigd

agrarisch gebied, waarbij wordt uiteengezet waarom alternatieven buiten herbevestigd agrarisch gebied niet in aanmerking komen en gesteld wordt dat naar aanleiding van de grondverwerving de nodige flankerende maatregelen voor landbouw genomen zullen worden. Tijdens het openbaar onderzoek heeft de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar ten slotte geen advies meer uitgebracht, en lijkt hij ter zake *prima facie* geen opmerkingen meer te hebben gehad.

10.7. Het middel is niet ernstig.

E. Vijfde middel

Het aangevoerde middel

11.1. Verzoeker roept in een vijfde middel de schending in van “het recht op de bescherming van een gezond leefmilieu ex artikel 23 GW”, van de bindende bepalingen van het RSV, alsook van het zorgvuldigheids-, redelijkheids- en motiveringsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Hij betoogt dat het bestreden GRUP de inplanting van een RWZI voorziet op een oppervlakte van 1,1 ha, midden in de open ruimte van een ongeschonden vallei. Deze locatie was voorheen ingekleurd als landbouwgebied met landschappelijk waardevol karakter. Hij stelt dat deze open ruimte voortaan doorsneden zal worden door een grote installatie met industriële allures, waardoor aan deze ruimte permanente schade zal worden toegebracht.

Reeds naar aanleiding van de voorlopige vaststelling van het GRUP op 25 mei 2010 heeft hij dienaangaande zijn bezwaren laten kennen. Uit de screeningsnota blijkt dat aan dit gegeven min of meer wordt voorbij gegaan. Hij acht het onbegrijpelijk dat het effect op het landschap voor deze locatiekeuze als neutraal ingeschat wordt. De toelichtingsnota bij het GRUP bevat voorts geen enkele motivering inzake de toelaatbaarheid van deze grove schending van het

landschap, wat uitermate onzorgvuldig is. Inzake het behoud van de open ruimte bevat het advies van de Gecoro van 7 december 2010 nauwelijks een gedegen motivering. Blijkbaar is de Gecoro van oordeel dat aangezien alle alternatieven in landschappelijk waardevol gebied liggen, de aantasting van het landschap dan maar als een gegeven moet worden beschouwd, terwijl zij volgens verzoeker had moeten onderzoeken of een schending van het landschap – specifiek voor locatie 4 – *in concreto* wel aanvaardbaar was.

Bovendien stelt de gemeenteraad van Gooik in zitting van 22 februari 2011 zelf dat de piste van de connectie naar het RWZI Ninove dient te worden onderzocht. Deze piste zou volgens verzoeker geen schending van het open landschap betekenen. Hij wijst erop met de andere buurtbewoners een alternatieve locatie, Ter Hagen, te hebben naar voor geschoven. Deze locatie is op amper 100 meter van de gewestweg N28 Ninove - Halle gelegen, is vanaf deze weg perfect te bereiken via een reeds bestaande geasfalteerde toegangsweg, en bevindt zich in de onmiddellijke omgeving van de grens met Neigem (Ninove).

Ook in het latere advies van de Gecoro van 28 mei 2014 wordt op de aantasting van het landschap en de visuele hinder voor de omwonenden niet verder ingegaan. De bestreden besluiten bekommeren zich evenmin om de ongeschonden waarde van het landschap.

Beoordeling

11.2. De schending van het RVS en het redelijkheidsbeginsel worden niet voldoende toegelicht. Het middel is in zoverre onontvankelijk.

11.3. Een beslissing schendt de materiële motiveringsplicht wanneer de motieven waarop ze steunt onjuist of onwettig zijn of de beslissing niet kunnen dragen. Het komt de Raad van State daarbij in principe niet toe het feitenonderzoek over te doen. Het behoort wel tot de bevoegdheid van de Raad van State na te gaan of de ingeroepen feiten werkelijk bestaan indien ze worden

betwist. Te dezen beschikt de plannende overheid over een beoordelingsvrijheid zodat verschillende beslissingen mogelijk kunnen zijn, zij het enkel binnen de grenzen van de redelijkheid.

11.4. Verzoekers kritiek heeft voornamelijk betrekking op de schending van de open ruimte. Uit het administratief dossier blijkt dat bij de afweging van de verschillende locatiealternatieven de ligging in open ruimte één van de onderzochte criteria betrof. In dit verband kan gewezen worden op de screeningsnota (p. 7-11, 21-22, 35-38, 42-45) en de toelichtingsnota (p. 10-11, 13-15 en bijlage 6).

11.5. De kritiek gaat op het eerste gezicht uit van een zeer selectieve lezing van de screeningsnota en de toelichtingsnota en is grotendeels beperkt tot opportunistiekritiek, waarvan de beoordeling niet tot de bevoegdheid van de Raad van State behoort.

11.6. Het enkele feit dat het voor verzoeker “onbegrijpelijk” is dat het effect op het landschap als neutraal wordt ingeschat, toont nog niet aan dat de screening op foutieve gegevens berust of de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat. Dit geldt nog meer nu in de screeningsnota wordt uiteengezet dat het afvalwater zoveel mogelijk gravitair afgevoerd moet worden, waardoor de RWZI stroomafwaarts van de vervuiling moet ingeplant worden, en dat de aanwezigheid van een waterloop voor de lozing van het effluent noodzakelijk is. Daarom werd geopteerd om de RWZI Gooik-Letterbeek langsheen de vallei van de Molenbeek te voorzien, waarna de verschillende opties tegen elkaar afgewogen worden (screeningsnota, p. 43-44) en wordt besloten dat locatiekeuze 4 zich het meest leent voor de meest optimale landschappelijke integratie van de RWZI met haar omgeving, rekening houdend met de algemene landschapsbeleving in het plangebied en de visuele hinder naar omwonenden toe (screeningsnota, p. 45).

Ook de Gecoro heeft in haar advies van 7 december 2010 gewezen op het alternatievenonderzoek en heeft op de bezwaren hierover geantwoord dat de gekozen locatie aansluit bij de kern van de bebouwing en dus

minimaal de open ruimte zal opdelen, dat de installatie, mits een goede aanleg van de bufferzone, niet hoeft op te vallen in het landschap en dat de aanleg van de collector voor afvalwater ondergronds is en geenszins de open ruimte belemmert. De Gecoro stelt dat de beste en minst schadelijke inplanting aangenomen is.

In het tweede bestreden besluit wordt opnieuw verwezen naar het locatieonderzoek, waaruit naar voren komt dat de locatie aan de Letterbeek wordt naar voren geschoven als de oplossing die ruimtelijk en technisch het meest haalbaar is en dat de landschapsimpact en de benodigde werken om aan te sluiten op het collectorennet beperkt blijven.

Afgezet tegen de voormelde concrete motieven, slaagt verzoeker er op het eerste gezicht niet in een schending van de motiverings- of zorgvuldigheidsplicht aan te tonen.

11.7. Het in artikel 23 van de Grondwet vervatte recht op bescherming van een gezond leefmilieu stelt een zogenaamde standstillverplichting in die eraan in de weg staat dat de bevoegde overheid het beschermingsniveau dat wordt geboden door de van toepassing zijnde regelgeving aanzienlijk vermindert, zonder dat er daarvoor redenen zijn die verband houden met het algemeen belang. Verzoeker toont *prima facie* niet aan dat te dezen niet aan deze laatste voorwaarde zou zijn voldaan.

11.8. Het middel is niet ernstig.

F. Zesde middel

Het aangevoerde middel

12.1. Verzoeker roept in een zesde middel de schending in van de artikelen 4.2.3, § 3, en 4.2.3, § 5, van het decreet van 5 april 1995 ‘houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid’ (hierna: DABM), alsook van het

zorgvuldigheids-, redelijkheids- en motiveringsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Hij verwijst naar eerder aangevoerde middelen en stelt dat de plan-MER-screening vertrekt van onjuiste gegevens en onvoldoende onderbouwd is. Gezien de omvang van de installatie en de inplanting in overstromingsgevoelig gebied, mag worden aangenomen dat er minstens mogelijke milieueffecten te verwachten zijn. Deze aspecten hadden in een plan-MER moeten worden onderzocht.

Gelet op het gebrek aan een verplicht plan-MER, ligt een schending voor van de genoemde rechtsregels voor. Zowel de gemeenteraad als de deputatie hebben onvoldoende rekening gehouden met de gekende gegevens en hebben deze op onzorgvuldige wijze getoetst aan de wettelijke bepalingen. De plan-MER-screeningsnota en het daaropvolgende GRUP zijn onvoldoende onderbouwd voor wat de mogelijke milieueffecten betreft. Er ligt geen draagkrachtige motivering voor.

Beoordeling

12.2. De Raad van State is niet bevoegd om zijn beoordeling ter zake de MER-screening in de plaats te stellen van die van de dienst Mer. In de uitoefening van de hem opgedragen wettigheidscontrole is hij enkel bevoegd na te gaan of de dienst Mer op grond van juiste feitelijke gegevens in redelijkheid heeft kunnen beslissen dat het voorgenomen plan geen aanleiding geeft tot aanzienlijke milieugevolgen en dat de opmaak van een plan-MER niet nodig is.

12.3. Verzoeker poneert, onder verwijzing naar het derde, vierde en vijfde middel, dat “het voorliggende plan wel degelijk aanzienlijke milieueffecten kan creëren”.

In zoverre verzoeker zich op deze middelen beroept, volstaat een verwijzing naar de beoordeling daarvan. Verzoeker betwist voorts niet dat het

bestreden plan niet van rechtswege plan-MER-plichtig is en slaagt er *prima facie* niet in om aan te tonen dat de screening gebaseerd is op onjuiste feitelijke gegevens of de grenzen van de redelijkheid te buiten gaat.

12.4. Het middel is niet ernstig.

VIII. Besluit

13. Uit wat voorafgaat volgt dat niet voldaan is aan ten minste één van de twee cumulatieve voorwaarden gesteld in artikel 17, § 1, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State om de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden besluiten te bevelen. Die vaststelling volstaat om de schorsingsvordering af te wijzen.

BESLISSING

1. Het verzoek tot tussenkomst van de nv Aquafin wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zes oktober 2015, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Stephan De Taeye,

wnd. kamervoorzitter,
staatsraad,

bijgestaan door

Silvan De Clercq,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Stephan De Taeye